

Инициатива „Правосъдие за всеки“
Justice for All Initiative
<http://pravosadiezavseki.com>
pravosadiezavseki@gmail.com

ВЪПРОСИ КЪМ ПАРТИИТЕ И КОАЛИЦИИТЕ УЧАСТВАЩИ В ИЗБОРИТЕ ЗА НАРОДНО СЪБРАНИЕ 2021

1. Къде в приоритетите си за началото на дейността на следващото НС поставяте съдебната реформа чрез конституционни промени?

Програмата на „Изправи се! Мутри вън!“ се състои от 20 глави с 620 мерки. Пред скоби в нашата програма сме извели 5 основни приоритета: дълбока правосъдна реформа, повишаването на доходите и преизчисляването на пенсиите, подкрепата за малкия бизнес, зелените политики и справянето с корупцията и монополите.

Дълбоката правосъдна реформа неминуемо минава през промени в Конституцията на РБ, които да се предприемат само след широк обществен дебат в следните посоки:

- Ефективно разделяне на законодателната, изпълнителната и съдебната власти и създаване на действащи механизми за взаимен контрол;
- Въвеждане на ефективна система за отговорност на главния прокурор и гарантиране на функционалната независимост на прокурорите от техните ръководители;
- Намаляване на парламентарната квота във ВСС от 11 на 5 члена;
- Намаляване мандата на Висшия съдебен съвет от 5 на 4 години;
- Съкращаване мандата на Главния прокурор, председателя на ВКС и председателя на ВАС от 7 на 5 години;
- Гарантиране на независимостта на съда и разделяне на управлението на съда от управлението на прокуратурата;
- Овластяване на гражданите да предлагат закони, както и да защитават конституционните си права чрез въвеждане на индивидуалната конституционна жалба;
- Разширяване на правомощията на Конституционния съд, който да може да установява нарушения на Конституцията и в актове на администрацията и на съдебната власт.
- Премахване на фигурата на Великото народно събрание.

2. Какви са вашите конкретни предложения и как мислите да осигурите конституционно мнозинство за тяхното приемане?

Инициатива „Правосъдие за всеки“
Justice for All Initiative
<http://pravosadiezavseki.com>
pravosadiezavseki@gmail.com

Освен посочените по-горе изменения в Конституцията на РБ, предвиждаме и мерки, за които са достатъчни промени в различни закони или стартиране на процедури. По-конкретно предлагаме:

- Ограничаване безконтролната власт на главния прокурор и децентрализиране на прокуратурата.
- Въвеждане на обжалваемост пред съд на актовете на прокуратурата, които засягат основните права и свободи и по-специално на постановленията за привличане в качество обвиняем и на отказите да се образува наказателно производство.
- Приемане и инициране на процедура за предсрочно прекратяване на мандата на настоящия главен прокурор.
- Осигуряване на прозрачно кариерно развитие и атестация на магистратите.
- Закриване на Специализирания наказателен съд, Специализирания апелативен наказателен съд и специализираната прокуратура.
- Незабавен избор на нов състав на Висшия съдебен съвет. Създаване на ясни и прозрачни правила за функционирането на ВСС. Създаване на методически правила за уеднаквяване на съдебната и досъдебна практика. Усъвършенстване на процедурите за кариерно развитие на магистратите при свеждане до минимум на субективния фактор при извършваните назначения. Създаване на ефективни правила за контрол на етичното поведение на магистратите, бързо и еднакво прилагане на дисциплинарни мерки при нарушаването им и условия за избягване на корупция.
- Спешно и цялостно въвеждане на електронно правосъдие.
- ВСС да прерайонира съдебната карта, за да се регулира свръхнатовареността на съдиите и прокурорите.
- Премахване на общия надзор за законност в търговски и граждански дела, упражняван от прокуратурата.
- Създаване на ясни и прозрачни правила за назначаване на активни, отговорни и компетентни административни ръководители на отделните звена на съда, прокуратурата, следствието и органите за охрана на обществения ред.
- Въвеждане на прозрачността като основен приоритет в работата на органите на съдебната система. Осъществяване на непрекъснат диалог с гражданите и неправителствените обществени организации за подобряване на работата на системата.
- Въвеждане като основно изискване бързото и качествено обслужване на гражданите при спазване на изискванията на закона и без допълнително бюрократизиране.
- Ефективна работа с медиите за създаване на благоприятна среда за прилагане на върховенството на закона. Използване на силата на медиите и гражданското общество за създаване на обществена нетърпимост към прояви на зависимости и корупция.

Инициатива „Правосъдие за всеки“

Justice for All Initiative

<http://pravosadiezavseki.com>

pravosadiezavseki@gmail.com

- Извършване на непрекъснат анализ на законодателството с цел повишаване на качеството му. Избягване на формализиране и приемането на неработещи бюрократични процедури.
- Намалване на съществуващия формализъм в наказателните производства.
- Въвеждане на технологични оптимизации за по-бързо разглеждане и проследяемост на делата.
- Създаване на ясни и прозрачни правила за по-добро управление на съдебната система – ефективно и прозрачно управление на кадрите от ВСС; ясно разпределение на бюджетните средства; по-добро разпределение и назначение на кадрите; ясни и точни правила за оценка на работата на съдиите, прокурорите и следователите; създаване на условия за уравниване на натовареността на съдиите и прокурорите като елемент от качествено и бързо правосъдие; осигуряване на условия за независимост, ефективност, прозрачност и граждански контрол на съдебната и правоохранителната система; създаване на реални механизми за осигуряване на общите хуманни ценности, свързани с върховенство на закона, защита на човешките права и равен достъп до правосъдие.

Естествени партньори на КП „Изправи се! Мутри вън!“, на основание на приоритета ни за извършване на реална съдебна реформа, са демократичните извънпарламентарни субекти, които също се явяват на парламентарните избори – Демократична България и партията на Слави Трифонов. С оглед на поведението им досега не считаме, че ГЕРБ или ДПС имат волята да участват в конституционно мнозинство за извършване на необходимите промени, с които да гарантират независими от политически и икономически влияния прокуратура и съд.

3. Ако вашите идеи не пораждат съгласие за приемането им, то бихте ли подкрепили предложения и на друга партия/коалиция с цел постигане на общо съгласие?

Така предложени от нас, тези текстове кореспондират с визиите за съдебна реформа на настоящата извънпарламентарна опозиция. Готови сме да подкрепим предложения на политически сили и НПО извън настоящото статукво, стига да не са имитация или мимикрия на реформа.

Считаме, че ако настоящите парламентарни партии – ГЕРБ, БСП, ДПС и техните патерици - искаха, те биха могли в последните години да пристъпят към дълбока съдебна реформа. Не очакваме да предложат конституционни или законодателни текстове, които ще доведат до действителната промяна, за която настояваха месеци наред протестиращите български граждани по площадите.

Инициатива „Правосъдие за всеки“
Justice for All Initiative
<http://pravosadiezavseki.com>
pravosadiezavseki@gmail.com

4. Бихте ли подкрепили евентуален конституционен проект на президента, ако той е разумен и може да обедини реформаторските сили?

Да, бихме подкрепили, ако съдържа гаранция за дълбока правосъдна реформа с ограничаване безконтролността на главния прокурор и връщане на баланса и взаимния контрол между трите власти.

5. Ще продължите ли да настоявате за незабавната оставка на главния прокурор и тази на ВСС преди избора на нов главен прокурор? Ще настоявате ли за разделяне на ВСС или за намаляване на парламентарната квота в него, на колко човека и при какви условия и параметри да се избират номинираните?

Програмата на „Изправи се! Мутри вън!“ предвижда приемане и инициране на процедура за предсрочно прекратяване на мандата на настоящия главен прокурор, както вече го споменахме по-горе няколко пъти.

Предвиждаме още разделянето на ВСС на Висш съвет на съдиите и Висш съвет на прокурорите, както и незабавен избор на нов състав на Висшия съдебен съвет. Създаване на ясни и прозрачни правила за функционирането на ВСС. Усъвършенстване на процедурите за кариерно развитие на магистратите при свеждане до минимум на субективния фактор при извършваните назначения. Създаване на ефективни правила за контрол на етичното поведение на магистратите, бързо и еднакво прилагане на дисциплинарни мерки при нарушаването им и условия за избягване на корупция.

В промените в Конституцията предвиждаме намаляване на парламентарната квота във ВСС от 11 на 5 члена, които да се разпределят по следния начин – двама в Съвета на съдиите и трима в Съвета на прокурорите. Предложенията за членове на Съветите да бъдат правени и от неправителствени организации с опит и експертиза в защита на гражданските права.

6. Възприемате ли идеята на ИПВ за отпадане на длъжността Главен прокурор, дори и това да не се случи веднага?

Такава идея не е залегнала в нашата програма, но сме готови да я обсъдим и чуем аргументите „за“ и „против“ на експертната общност. Според Конституцията на РБ структурата на прокуратурата трябва да наподобява структурата на съда, което заради фигурата на главния прокурор не е факт.

Инициатива „Правосъдие за всеки“
Justice for All Initiative
<http://pravosadiezavseki.com>
pravosadiezavseki@gmail.com

Хората от протестите през лятото на 2020 г. искаха две оставки – на премиера Борисов и на главния прокурор и това е наш основен приоритет.

7. Кога, в какви срокове и по какъв ред трябва да се закрийт специализираните съдилища, според вас?

В Специализирания наказателен съд, Специализирания апелативен наказателен съд и Специализираната прокуратура се концентрират делата с най-голяма обществен интерес – организираната престъпност. Тази свръхконцентрация е основание и за концентриран външен натиск върху институцията при назначаването на магистрати и делата по същество. Резултатът е нулева ефективност за престъпления с политически чадър. Това налага закриване и връщането на делата в окръжния съд по подсъдност.

Веднага след сформирането на новия парламент ще предприемем действия за промяна на Закона за съдебната власт, Наказателно-процесуалния кодекс, Наказателния кодекс и др. с цел премахване на паралелната съдебна система, създадена от ГЕРБ през 2011 г.

Промените ще доведат до реструктуриране на правосъдната система, преназначаване на магистрати и прехвърляне на дела по подсъдност. Независимо от спешността на тази промяна, считаме, че тя ще отнеме месеци, преди да породи пълния си ефект.